

Szanse i wyzwania polityki zagranicznej Korei Południowej za rządów Yoon Suk-yeola

Oskar Pietrewicz

Nowy prezydent Korei Płd. Yoon Suk-yeol zamierza oprzeć politykę zagraniczną na bliskich stosunkach z USA. Chce powielić twardą postawę wobec KRLD, którą prezentowały wcześniejsze konserwatywne rządy, stawiając przede wszystkim na odstraszanie. Prezydentura Yoona daje szansę na poprawę stosunków z Japonią. Testem wiarygodności nowych władz, deklarujących silniejszą współpracę z Zachodem, będzie bardziej stanowcza polityka wobec ChRL i Rosji, zwiększenie wsparcia dla Ukrainy oraz pogłębienie współpracy z NATO i jego członkami, w tym z Polską.

Udział Yoon Suk-yeola w [czerwcowym szczycie NATO](#) był pierwszą zagraniczną wizytą nowego prezydenta, który objął urząd 10 maja. Minimalne zwycięstwo kandydata konserwatywnej Partii Siły Narodu w [marcowych wyborach](#) (zdobył o 0,73 pkt proc. głosów więcej niż kandydat liberalnej Partii Demokratycznej, PD – Lee Jae-myung) potwierdziło polaryzację społeczeństwa. Realizacja polityki nowego rządu będzie utrudniona z powodu układu sił w parlamencie, gdzie przynajmniej do 2024 r. większość utrzyma PD. W polityce zagranicznej Yoon będzie polegał na doradcach i urzędnikach z konserwatywnej administracji Lee Myung-baka (2008–2013), działających na rzecz pogłębienia współpracy z USA. W inauguracyjnym przemówieniu Yoon podkreślił, że Korea Płd. powinna odgrywać większą rolę globalnie, a jej polityka zagraniczna ma być oparta na współpracy z państwami podzielającymi przywiązanie do takich wartości, jak demokracja liberalna, gospodarka rynkowa i prawa człowieka. Głównymi kierunkami polityki zagranicznej nowego rządu będą Korea Płn., USA, Chiny i Japonia.

Polityka wobec KRLD. Północnokoreańska polityka Yoona ma odpowiadać na rosnące zagrożenie militarne ze strony KRLD. Nowa administracja uważa, że kolejne próby rakietowe i test atomowy Korei Płn. są nieuniknione, nie wyklucza też przygranicznych prowokacji konwencjonalnych. W odpowiedzi na te wyzwania Korea Płd. zamierza wzmocnić obronę i odstraszanie, wykorzystując rozwój własnych zdolności, w tym obrony przeciwrakietowej, i współpracę z USA. Potwierdziło to

[majowe spotkanie Yoona z Joe Bidenem w Seulu](#), którego ustalenia kładły zdecydowanie większy nacisk na wzmocnienie odstraszania wobec KRLD niż na politykę zaangażowania i dialogu, którą [prowadził poprzedni prezydent Moon Jae-in](#).

Administracja Yoona opowiada się za denuklearyzacją Korei Płn. Stosowanie tego terminu zamiast „denuklearyzacja Półwyspu Koreańskiego” sugeruje odwrót od ugodowej postawy poprzedniego rządu w kierunku żądania jednostronnego rozbrojenia KRLD. Odzwierciedla też przekonanie, że zachęty (np. złagodzenie sankcji) pozostają nieskuteczne, ponieważ Korea Płn. nie jest zainteresowana dialogiem. Aby nie być posądzonym przez opozycję o bierność, Yoon zachowuje jednak pozorną otwartość na rozmowy z Koreą Płn., oferując jej wsparcie gospodarcze w zamian za denuklearyzację. Jest to propozycja powielająca nieskuteczne inicjatywy administracji Lee Myung-baka. Nowe władze proponują też przekazanie wsparcia humanitarnego, w tym szczepionek, w związku z potwierdzeniem przypadków COVID-19 w KRLD.

Zbliżanie się do USA w ich rywalizacji z ChRL. Administracja Yoona uważa sojusz z USA za podstawę polityki zagranicznej Korei Płd. Poza wzmocnieniem filarów współpracy związanych z odstraszaniem KRLD, szczyt Yoon–Biden potwierdził coraz większe znaczenie kwestii gospodarczych w stosunkach Korei Płd. ze Stanami Zjednoczonymi. Dołączenie Korei Płd. do [Struktury Gospodarczej Indo-Pacyfiku \(IPEF\)](#) świadczy o woli ustalenia z USA i ich regionalnymi partnerami standardów dotyczących handlu i łańcuchów dostaw. Korea Płd. zamierza

też współpracować z sojusznikiem w produkcji baterii i pojazdów elektrycznych (inwestycja Hyundai Motor w Georgii o wartości 5,5 mld dol.) oraz półprzewodników (inwestycja Samsung Electronics w Teksasie o wartości 17 mld dol.). We współpracy technologicznej z USA Korea Płd. widzi sposób na zwiększenie swojego potencjału w obliczu konkurencji ze strony Chin. Odrębnym obszarem jest współpraca w zakresie rozwoju małych reaktorów jądrowych, która – poza kwestiami energetycznymi – może w dłuższej perspektywie ułatwić Korei Płd. budowę atomowych okrętów podwodnych, o co od lat zabiegają jej władze w ramach [budowy samodzielnych zdolności obronnych](#).

Demokratyczna i wolnorynkowa retoryka oraz proamerykańska orientacja administracji Yoona będzie sprzyjać coraz częstszemu opowiadaniu się Korei Płd. po stronie USA w ich rywalizacji z ChRL. Przejawiać się to będzie częstszym udziałem w wielostronnych manewrach w Indo-Pacyfiku z amerykańskimi partnerami i sojusznikami oraz pogłębieniem współpracy z państwami [Quad](#) w obszarach m.in. bezpieczeństwa morskiego, cyberbezpieczeństwa, nowych technologii i klimatu. Zapowiedź ogłoszenia do końca roku własnej strategii wobec Indo-Pacyfiku sygnalizuje, że podejście Korei Płd. będzie w większym stopniu dostosowane do amerykańskiej polityki w regionie. Zacieśnianie współpracy z USA może być jednak ograniczane przez silną współzależność gospodarczą z ChRL. Przykładowo koncerny Samsung Electronics i SK hynix posiadają w Chinach zakłady produkcji półprzewodników, a co najmniej 60% materiałów i części do południowokoreańskich baterii i pojazdów elektrycznych jest importowanych z Chin.

Szansa nowego otwarcia z Japonią. Yoon zapowiada poprawę stosunków z Japonią, które [pogorszyły się w ostatnich latach](#) m.in. z powodu sporów historycznych. Wynika to z chęci dołączenia do [Całościowego i Progresywnego Partnerstwa Transpacyficznego \(CPTPP\)](#), którego liderem jest Japonia, co ma służyć [dywersyfikacji handlu i inwestycji](#), a tym samym zmniejszeniu zależności od ChRL. Lepsze relacje z Japonią przyczyniłyby się też do poprawy bezpieczeństwa regionu. Dlatego administracja Yoona zapowiada oddzielenie sporów historycznych od bieżącej polityki, wzmocnienie współpracy wywiadowczej w reakcji na zagrożenia ze strony KRLD i pogłębienie trójstronnej współpracy – z USA i Japonią. Podczas czerwcowej konferencji Shangri-La Dialogue w Singapurze szefowie resortów obrony tych trzech państw zapowiedzieli wznowienie zawieszonych w 2017 r. ćwiczeń reagowania na zagrożenie rakietowe ze strony KRLD. Pierwszy raz w historii podkreślili też znaczenie pokoju i stabilności w Cieśninie Tajwańskiej.

Poprawę stosunków Korei Płd. z Japonią mogą utrudniać nie tylko spory dotyczące odszkodowań dla robotników przymusowych z czasów japońskiej okupacji (1910–1945), lecz także napięcia wokół sporu terytorialnego o wyspy Dokdo/Takeshima. Przekładają się one na wzajemną niechęć obu społeczeństw (odpowiednio 63% Koreańczyków i 49% Japończyków ma nieprzychylny stosunek do drugiego narodu)

i opór [„jastrzębi” w japońskim rządzie Kishidy](#) przed przyjęciem ugodowej postawy, zwłaszcza w obliczu lipcowych wyborów do Izby Radców.

Wnioski i perspektywy. Korea Płd. pogłębia współpracę z USA w związku z intensyfikacją rywalizacji amerykańsko-chińskiej oraz rosnącym zagrożeniem ze strony KRLD. Kierunek ten wynika z przekonania konserwatystów, że utrzymanie [polityki równowagi między USA a Chinami](#) z pierwszych lat rządów Moon Jae-ina byłoby szkodliwe dla sojuszu i nieadekwatne wobec pogorszenia relacji z Chinami, co traktują jako poważne wyzwanie dla bezpieczeństwa i gospodarki Korei Płd. Zbliżanie się ku USA w ich rywalizacji z Chinami nie oznacza jednak przyjęcia przez Koreę Płd. konfrontacyjnej postawy wobec ChRL – wynika to ze współzależności gospodarczej.

Wzmocnienie sojuszu z USA i ambicja odgrywania większej roli na świecie dają szansę na pogłębienie współpracy Korei Płd. z Zachodem, w tym z NATO. Potwierdza to jej dołączenie – jako pierwszego państwa azjatyckiego – do Centrum Doskonalenia Cyberobrony NATO (w maju br.), ustanowienie przedstawicielstwa przy kwaterze głównej NATO i udział Yoona w czerwcowym [szczyście Sojuszu w Madrycie](#). Ponadregionalne plany Korei Płd. mogą pokrzyżować prawdopodobne północnokoreańskie testy rakietowe i atomowe, które wymuszą koncentrację na najbliższym otoczeniu. Inicjowanie dialogu międzykoreańskiego przez rząd Yoona jest jednak mało prawdopodobne.

Korea Płd. utrzyma dotychczasowe [stanowisko wobec agresji Rosji na Ukrainę](#). Władze w Seulu zapowiadają kontynuowanie sankcji przeciw Rosji i zwiększenie pomocy humanitarnej dla Ukrainy, ale pozostają wstrzeźliwe wobec dostaw uzbrojenia, do czego nakłaniają je USA. Korea Płd. może się obawiać, że w reakcji na takie wsparcie Rosja mogłaby wesprzeć technologicznie rozwój potencjału rakietowego [Korei Płd.](#) Rząd Yoona jest bardziej skłonny wspierać państwa dostarczające uzbrojenie Ukrainie. Świadczy o tym rozważana sprzedaż po niższych kosztach amunicji artyleryjskiej Kanadzie, która wcześniej przekazała taką pomoc Ukrainie.

Korea Płd. zamierza rozwijać [współpracę z Polską](#) i innymi [państwami Europy Środkowej](#). Filarem pozostanie zaangażowanie inwestycyjne Korei Płd., która liczy m.in. na budowę reaktorów jądrowych w Czechach i Polsce. Wojna na Ukrainie jest też bodźcem dla południowokoreańskiego przemysłu zbrojeniowego, który kieruje swoją ofertę m.in. do państw wschodniej flanki NATO. Potwierdzeniem tego była wizyta ministra obrony Polski w Korei Płd. wiosną br. Planowany zakup południowokoreańskiego uzbrojenia, w tym czołgów, kołowych transporterów opancerzonych i bojowych wozów piechoty – wraz z opcją współpracy przemysłów obronnych przy ich produkcji – wpisuje się w plany modernizacji polskich sił zbrojnych. Współpraca Polski z Koreą Płd. przy produkcji armatohaubic Krab i ich sprzedaż Ukrainie pokazuje, że kooperacja z partnerami południowokoreańskimi może zwiększyć potencjał eksportowy polskiego przemysłu obronnego.